

Förslag till nya EU-regler för paketresor

- **Visita är starkt kritiskt till förslaget att begränsa förskottsbetalningar till 25 procent för paketresor och sammanlänkade researrangemang**
- **Visita anser att förutsättningarna för undantag från begränsningen av förskottsbetalning måste utvecklas tydligare**
- **Visita anser att begreppen paketresa och sammanlänkat researrangemang måste tydliggöras och förenklas**
- **Visita anser att det bör införas ett tröskelvärde för att företag ska omfattas av paketresedirektivet för att minska regelbördan och den ekonomiska risken**

Bakgrund

Den 29 november 2023 presenterade Europeiska kommissionen (kommissionen) ett förslag till ändring av direktivet (EU) 2015/2320 om paketresor och kopplade researrangemang (paketresedirektivet¹). Syftet med förslaget är att stärka konsumentskyddet, även vid kriser som till exempel covid-19.

Förslag att begränsa förskottsbetalning av paketresor

Förslaget innebär bland annat att arrangörer och återförsäljare av paketresor inte ska ha rätt att från resenärer kräva förskottsbetalning som överstiger 25 procent av priset för paketresan. Den återstående betalningen får inte krävas tidigare än 28 dagar före paketresans början. Det föreslås ett undantag från begränsningen om förskottsbetalning är nödvändig för att säkerställa att paketresan kan anordnas och utföras².

Visita anser att en begränsning av möjligheten för hotell och andra paketresearrangörer att ta ut förskottsbetalning kommer få stora konsekvenser och begränsa medlemsföretagens handlingsutrymme på ett problematiskt sätt. Förskottsbetalningar är ytterst

Kommissionens
förslag SE.pdf

1

² Ny artikel 5 a

viktiga för besöksnäringen, och för många företag inom besöksnäringen helt avgörande för att kunna driva, planera och utveckla sin verksamhet.

Visita anser att förslaget att begränsa förskottsbetalningar på ett ytterst olämpligt sätt begränsar avtalsfriheten mellan företag och konsumenter och innebär ett stort avsteg från svensk avtalsrättslig tradition. En urholkning av den fria avtalsrätten är allt annat än önskvärd och fri avtalsrätt utgör idag, och bör även fortsättningsvis utgöra ett konkurrensmedel på marknaden.

Visita anser att de effekter kommissionens förslag får på näringslivet inte står i proportion till de effekter som önskas uppnås i form av ökad trygghet för konsumenter.

En påtaglig konsekvens av förslaget är försämrad likviditet. Många företag i besöksnäringen har ett relativt jämnt inflöde av bokningar över året, men en stark högsäsong utifrån faktiska ankomster. Det faktum att företagen kan ta betalt vid bokningstillfället gör att de får ett jämnare inflöde av intäkter som kan balansera företagens helårskostnader, vilket i längden gynnar alla gäster. Förskottsbetalningar driver också investeringar och gör det möjligt för företagen att renovera anläggningar och infrastruktur till nytta för konsumenterna.

Den kassaflodesmodell som många hotell tillämpar beträffande paketresor är baserad på förskottsbetalningar. För destinationshotell är det svårt att boka drop-in-gäster vilket innebär att förskottsbetalning är en viktig förutsättning för att få verksamheten att fungera. När det gäller upplevelseföretag tar de ofta full förskottsbetalning för att säkerställa sin bemanning. Framförhållningen avseende personalplanering och schemaläggning kommer därmed att påverkas negativt och bli mer otrygg. Försvinner möjligheten till förskottsbetalning kommer det bli svårare att bygga paket och erbjuda attraktiva alternativ för att uppleva platser. En begränsning av förskottsbetalningarna skulle följaktligen leda till ett minskat utbud för konsumenterna.

Det är vanligt att företag övergått till att tillämpa full betalning vid bokningstillfället för hela företagets utbud i stället för som tidigare en delbetalning och fullbetalning vid ett senare tillfälle. Detta har medfört en rad positiva effekter, både utifrån gästperspektiv och företagets perspektiv. Fördelar som kan nämnas är förbättrad likviditet, lägre transaktionskostnader, smidigare administration och påminnelser till kunderna samt färre systemfel.

Företag inom besöksnäringen erbjuder en blandning av logi, olika aktiviteter och paketresor. En del av dessa företag upplever att marknaden i allt högre omfattning efterfrågar individanpassad paketering av tjänsterna där kunden själv skraddarsyr sin upplevelse genom att beställa och kombinera olika tjänster. Detta innebär att det är gästens val vid bokningstillfället som avgör om en paketresa uppkommer eller ej. Bokar kunden endast logi är det inget paket, men lägger kunden till en aktivitet i vid samma tillfälle eller inom 24 timmar har en paketresa uppkommit. Detta innebär i sin tur att besöksnäringens företag inte kan särskilja paketresorna från övriga utbudet. Företagens bokningssystem är inte heller alltid anpassade för att kunna hantera dessa skillnader. Detta får till följd att hela företagets utbud och administration måste anpassas för att

uppfylla kraven i direktivet vilket i många fall innebär kostnader för företagen, både initialt men även löpande. Alternativt avstår företagen från att över huvud taget erbjuda eller möjliggöra paketresor vilket leder till sämre utbud och sämre skydd för resenären.

Visita anser att förutsättningarna för undantag från begränsningen av förskottsbetalning behöver utvecklas för att ge företag inom besöksnäringen möjlighet att veta när detta ska kunna tillämpas. För många företag är förskottsbetalning nödvändigt för att företaget in sin tur har en tjänsteleverantör att betala för att resan ska kunna genomföras. Det är inte ovanligt att denna betalning behöver ske mycket långt i förväg innan en paketresa påbörjas, vilket innebär att denna situation är normalsituationen för företagen och inte som föreslås ett undantag som tillämpas i enstaka fall.

Definition av paketresa och sammanlänkat researrangemang

Begreppen paketresa och sammanlänkat researrangemang uppfattas komplicerade och är i vissa delar av sina definitioner svåra att tolka. De föreslagna förändringarna medför inte någon tydlig förenkling av begreppen³.

Visita anser att begreppen paketresa och sammanlänkat researrangemang måste tydliggöras och förenklas. Det förekommer att medlemsföretag avstår från att expandera och utveckla sin verksamhet för att slippa omfattas av paketresedirektivet. Detta eftersom det med direktivet följer en rad olika åtaganden, som inte minst för små företag, är mycket betungande vad avser information, ansvar och resegaranti. Mot denna bakgrund krävs förtydligande av såväl begreppet paketresa som begreppet sammanlänkat researrangemang.

Inför tröskelvärde för små företag

Så som paketresedirektivet är utformat innebär det en stor administrativ börda och ekonomisk risk för mycket små företag. I praktiken kan detta få effekten att företag hindras eller avstår från att fortsätta sin verksamhet. Visita anser därför någon form av tröskelvärde för att företag ska omfattas av direktivet behöver införas.

---

³ Artikel 3